

نقل بید مشک ارومیه

راه مجمید بیات | از گذشته خیلی دور نقل بید مشک سوغات اصلی شهر ارومیه بوده است. خشکبار در نخستین روزهای زندگی بشر در لیست غذایی انسان‌ها قرار داشت، اما به مرور انسان‌ها یاد گرفتند شیر‌های شیرین را به خشکبار اضافه کنند و این چنین نخستین نقل در ارومیه ساخته شد. نوعی از درخت بید که بیدمشک نامیده می‌شود و گل‌های این گیاه گرده بسیار خوش عطری تولید می‌کند که از آن عرق بیدمشک تولید می‌شود نیز مورد استفاده تولیدکننده‌های نقل قرار گرفت و نقل بیدمشکی ساخته شد.

در ارومیه گل بیدمشک با نام محلی پیش پشامعروف است.بیدمشک سالی

یک بار آن هم در اول بهار گل می‌دهد. به این محصول به خاطر شبیه بودنش به ابریشم و سفید بودن نقل ابریشمی هم می‌گویند. در زمین‌های اطراف دریاچه ارومیه بادام کاشته می‌شند. بعضی زنان خانه‌دار مغز بادام را در آب خیس می‌کردند و با چاقو به شکل خلال خرد می‌کردند. خلال بادام خشک در فصل بهار آینه‌د یا گل‌های بیدمشک درون کیسه‌هایی آندقر هم‌زده می‌شد که خلال بادام سفید کاملاً گرده را جذب کرده به رنگ زرد در بیاید و عطر و طعم بیدمشک را بدهد و سپس این خلال بادام خوش عطر و طعم توسط چند تن کارگر با شیره غلیظ و داغ قطره قطره ترکیب می‌شد چنانچه تا قطرات قبلی شیره خشک نشده و شکر ک نشود باید محصول را هم زود و نهایتاً بعد از ساعت‌ها نقلی شیرین، سفید و خوش عطر و طعم حاضر می‌شند. سالیان سال نقل عطر و طعم بیدمشک را به دورترین نقاط ایران برد و سوغات ارومیه شناخته‌شده، اما سختی تولید نقل و خلال بادام و بیدمشک باعث شد این محصول جای خود را به سایر شیرینی‌جات بدهد.

وود دیگرهای تولید در اه به صنعت و آشنایی تولیدکنندگان نقل با آن در ۳۰ سال اخیر باعث شد تولیدنقل دوباره از سر گرفته شود و به این ترتیب نقلی که از رده کالاهای قتادی برچیده شده بود دوباره جایگاهی برای خود پیدا کند.

کسانی که برای کوهنوردی به کوه چهل مر شهیدان و سایر ارتفاعات استان آذربایجان غربی می‌روند با نام مرحوم باوندپور آشنایی کامل دارند. مرحوم محمدرضا باوندپور در ۲۵ تیرماه ۱۳۳۲ شمسی، در محله پنجراه و کوجه سمیمار ارومیه دیده به جهان گشود.

پدرش غلام‌رضا، نظامی بازنشسته و مادرش ماه پاره خانه‌دار بودند. مرحوم باوند پور با دیپلم رشته عمران روستایی از هنرستان کشاورزی (شهید بهشتی) ارومیه فارغ‌التحصیل شد و بعداز قبولی او در کنکور به علت مشکلات خانواده فرصتی برای ادامه تحصیل نیافت. او از سال ۱۳۴۸ در ۱۶سالگی به ورزش کشتی روی آورد یک سال قبل از آن

محمدرضا باوندپور

همسفر صبور

در رشته وزنه برداری فعالیت کرده بود. پهلوان محمد پس از استخدام در آموزش و پرورش با کسوت معلمی آموزه‌های دایره غیرت را تا پهناورترین دشت‌های استان و کشورش پهنا داد و با ورود به عرصه کوهنوردی ارتباط خود را با نسل جدید معنی دار کرد و در آن رشته درخشید و خاطره آفرید. وی از جمله راهنمایان مسلط کوه چهل مر شهیدان است که لوح یادبودایشان بر فراز آله آن قرار دارد. تلاش بی‌وقفه مرحوم باوند پور در سال ۱۳۷۴ با نارسایی قلبی قدری متوقف شد. او تا آخر عمر شریفش همچنان در روستای بند با کوهساران همسایگی کرد و از همان دامنه سبز طبیعت و در تاریخ ۱۳۸۵/۱۷ به وادی آخرت راه یافت و یاد خود را در دل‌ها باقی گذاشت.

مشهد	۳۱	۱۵
آبادان	۴۱	۲۳
شیراز	۳۳	۱۳
قزوین	۲۶	۱۲
شهرکرد	۲۷	۵
ساری	۲۵	۱۸
اصفهان	۳۱	۱۱
تهران	۳۱	۱۷
اهواز	۴۱	۲۳
خرم‌آباد	۳۴	۱۱
چابهار	۳۵	۲۶
کیش	۳۷	۲۸
یاسوج	۲۹	۹
کاشان	۳۴	۱۷
تبریز	۲۶	۱۳
اردبیل	۱۸	۵
زنجان	۲۵	۱۱

نمای نزدیک

سیلوانه و ژارآباد

راه فرشته پارسا | سیلوانه یکی از شهرهای زیبای استان آذربایجان غربی است که در جنوب غربی استان و در فاصله ۳۰ کیلومتری غرب شهرستان ارومیه و در دامنه ارتفاعات بلند مشرف بر خط مرزی ایران و ترکیه و در قسمت میانی آن واقع شده‌است. این منطقه در چهار فصل سال با بیایی‌های طبیعتش در تمامی روزهای هفته گردشگران بسیاری را به خود جذب می‌کند. ژارآباد نیز روستایی در دهستان مرگور از شهر سیلوانه است. مردم این روستا ر ووستاهای منطقه به زبان کردی کرمانجی (کرمانجی بادینی) تکلم می‌کنند.

مرگور یکی از مناطق سه گانه بخش سیلوانه و روستای ژارآباد یکی از ۵۰ روستای دهستان مرگور است. منطقه مرگور از فاصله ۳۰ کیلومتری شهرستان ارومیه آغاز و به طول ۳۵ کیلومتر ادامه دارد. در حد فاصل منطقه مرگور و شهر ارومیه بعد از روستای سیاحتی بند منطقه دشت قرار دارد و پس از آن منطقه مرگور تا منطقه دشتبیل (وابسته به شهرستان اشنویه) امتداد می‌یابد و در منتهالیه خود به منطقه دشتبیل می‌رسد. منطقه مرگور در بین رشته کوه های زاگرس محصور بوده و امتداد سلسله کوه‌های زاگرس مانند حصارى این منطقه را در بر گرفته است. پهنه مرگور منطقه‌ای است که در آن می‌توان زیباترین مناظر طبیعی به مثابه شاهکار دست طبیعت را دید.

شماری از روستاها در دامنه کوه‌ها به ردیف در امتداد دامنه و شماری از روستاها در پهنه دشت قرار گرفته‌اند. جاده آسفالت‌های که از ارومیه به طرف بند و منطقه کشیده شده است در امتداد خود به طرف منطقه از وسط آن می‌گذرد که شماری از روستاها در کنار این جاده قرار گرفته‌اند. روستای ژارآباد آخرین روستایی است که این جاده از وسط آن می‌گذرد و آخرین روستای منطقه است که پس از آن منطقه دشتبیل آغاز می‌شود. محدوده روستای ژارآباد از تپه ماهور تشکیل شده‌است که شامل نزدیک به ۱۵۰۰ هکتار

است. کم و بیش ۵۰۰هکتار آن را زمین‌های کشاورزی و بقیه را مراتع و چراگاه تشکیل می‌دهد.

نام روستای ژار آباد که یک کلمه مرکب کُردی است از دو بخش ژار + آباد تشکیل شده است که در زبان کردی ژار به معنای فقیر و تنگدست و آباد همان معنی فارسی آباد که بر پا و مهیا و آماده است، می‌باشد. از کلمه ژارآباد می‌توان دو معنی را برداشت کرد که معنی اول آن، محلی که فقرا بر پا کر ده‌اند و معنی دوم نیز محلی است که در آن فقرا به مال و مکتند دست می‌یابند.

روستا که در دهانه سه دره کم عمق قرار دارد دارای تپه‌هایی در اطراف روستا است که به نظر می‌رسد دارای پیشینه‌ای بسیار قدیمی باشد.

رفت و آمد در روزگار گذشته به شهر که بیشتر ارومیه و اشنویه در دو امتداد جاده را شامل می‌شد با مشقت انجام می‌شد و کمتر از ۲۰ سال قبل و قبل تر از آن رفت و آمد به شهر ارومیه به‌وسیله اتوبوس و مینی‌بوس که وسیله نقلیه عمومی بودند، انجام می‌شد. اتوبوس رحمت آقا و موسیو یوویل خاطرات فراموش ناشدنی را در ذهن افراد مسن روستا کاشته‌اند.

در منطقه مرگور روزهای یکشنبه بازار وجود دارد که در روستای دیزج این بازار برگزار می‌شود و از همه منطقه هر آنکس که برای فروش مال و حیوانی داشته باشد در روز یکشنبه به دیزج می‌برد و در میدانی به نام (بازار میدان) به معرض فروش می‌گذارد. اهالی بیشتر مایحتاج خود را در این بازار می‌خرند و در روزهای بازار اگر هوا مناسب باشد از دیاد و از دحام جمعیت به حدی است که راه رفتن در تنها خیابان روستا مشکل می‌شود.

گشت و گذار در طبیعت کوهستانی غرب ارومیه

حیات وحشی که وجود دارد

دارد و انواع و اقسام محصولات کشاورزی و باغی از قبیل گندم، نخود، جو، لوبیا، عدس، سیب‌زمینی و صیفی جات، پیاز، گوجه فرنگی، توتون، سیب، گل‌ابی، گردو، زردآلو، به، گیلاس، الوچه و هلو را در این دره‌زیبایی توان یافت.

در غربی‌ترین نقطه طبیعت متنوع این منطقه، کوه «چهل مر شهیدان» یکی از بلندترین قله استان آذربایجان غربی واقع شده که دامنه‌های آن سرچشمه رود «شهرچای» نیز محسوب می‌گردند. این کوه زیبا به ارتفاع حدود ۳۶۰۰ متر، در انتهای دره جرمی و در منطقه صفر مرزی ایران و ترکیه با استواری ایستاده‌است. طبیعت بکر، چشم‌اندازهای زیبا، انواع و اقسام گل‌ها و گیاهان دارویی و صنعتی، آب و هوای بسیار پاک و ویژگی‌های این کوه به حساب می‌آیند. و فور و عظمت گونه‌های مختلف گسول (Astragalus) که مولد کثیرا محسوب می‌شوند و همچنین گل‌های درشت و زیبای شقایق وحشی (Papaver) که از بزرگ‌ترین گل‌های گونه خود به حساب می‌آیند به همراه ده‌ها نوع گیاه کمیاب، این منطقه را به یک هریارپوم و

داروخانه بزرگ طبیعی مبدل ساخته‌است. با وجود این همه نعمت در این طبیعت بی‌نظیر، گاه و بیگاه شاهد ورود و خروج غیرقانونی مواد سوختی و کالاهای قاچاق از این مسیرهای کوهستانی و دشوار هستیم که به‌وسیله اسب و قاطرهایی که در این منطقه به وفور دیده می‌شوند انجام می‌شود. شاید توجه بیشتر به اشتغالزایی و فرهنگ‌سازی در دست، عده‌ای قلیل که به این امر خطرناک مشغولند، راه‌اموری دیگر سوق دهد.

در گفت‌وگو با عشایر و قاطران منطقه درمی‌یابیم که حیات وحش منطقه نیز بسیار پر بار و متنوع است. ردپا و آثار باقیمانده و مشاهدات عینی، موبد حضور جانوران چون خرس قهوه‌ای، گس‌رگ، گراز و دیگر حیوانات شکاری است، که وجود این جانوران بخصوص برندگان بزرگ جنه شکاری چون کرکس و عقاب طلایی نشان از کامل بودن چرخه حیات وحش منطقه دارد زیرا حضور یک عقاب نشانگر وجود خرگوش و موش و روباه و انواع و اقسام مار است و این چرخه طبیعی در منطقه بکر و زیبای چون کوه

بازارچه مرزی سررو با ۸هزار متر مربع مساحت در فاصله ۴۵ کیلومتری شهرستان ارومیه، بخش سررو، در جوار استان وان ترکیه در تابستان ۱۳۷۰ تأسیس و راه‌اندازی شده‌است. این بازارچه دارای ۴۱ غرفه و امکانات رفاهی و خدماتی از قبیل ساختمان ادار، نمازخانه، سالن غذاخوری، سرویس، بانک و آب و برق و تلفن است. عمده‌ترین کالاهای صادراتی این بازارچه شامل محصولات کشاورزی از قبیل بادنجان، خیار، هندوانه، عسل، حبوبات، مصنوعات صنعتی از قبیل ظروف پلاستیکی، پتو، جوراب، سرروس بهداشتی چینی و صنایع دستی است. همچنین عمده‌ترین کالاهای وارداتی این بازارچه را مواد اولیه و قطعات خط تولید، نخ جوراب و فرش، قطعات خودرو، اتصالات لوله کشتی، کونی چتایی، مواد اولیه رنگ‌سازی، کاغذ فاکس و کپی، دستگاه کپی و کابل آسانسور تشکیل می‌دهند. قابل ذکر است تمام نهادهای فنی لازم از جمله گمرک و نماینده بازرگانی، در این بازارچه مستقر شده‌اند.

حبوبات، مصنوعات صنعتی از قبیل ظروف پلاستیکی، پتو، جوراب، سرروس بهداشتی چینی و صنایع دستی است.

همچنین عمده‌ترین کالاهای وارداتی این بازارچه را مواد اولیه و قطعات خط تولید، نخ جوراب و فرش، قطعات خودرو، اتصالات لوله کشتی، کونی چتایی، مواد اولیه رنگ‌سازی، کاغذ فاکس و کپی، دستگاه کپی و کابل آسانسور تشکیل می‌دهند. قابل ذکر است تمام نهادهای فنی لازم از جمله گمرک و نماینده بازرگانی، در این بازارچه مستقر شده‌اند.

بندبست‌بدانیدآذربایجانغربی‌درشمالغربی‌ایران‌بایش‌از ۸۹۰ کیلومتر وسعت با سه کشور ترکیه، عراق و جمهوری آذربایجان مرز مشترک دارد که پایانه مرزی بازرگان در ماکو، رازی در خوی، سرو در ارومیه در مقابل کشور ترکیه، پایانه مرزی تهرچین در مقابل کشور عراق و پایانه صنم بلاغی در پلدشت در مقابل جمهوری خود مختار نخجوان فعال هستند که پایانه بازرگان یکی از مهمترین گمرکات زمینی ایران اسلامی به شمار می رود.

